

NOMINACIJI ZA JERMANOVO NAGRADO 2022

Suzana Koncut

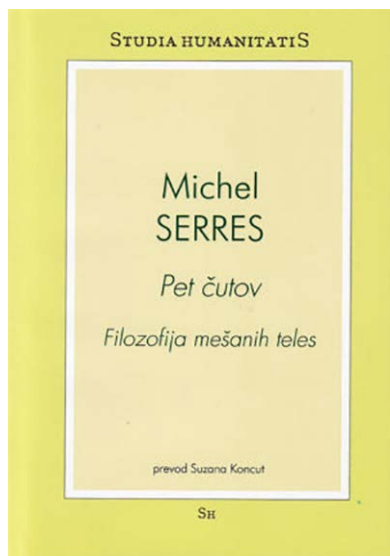
za delo

Pet čutov: filozofija mešanih teles

Michela Serresa (Studia humanitatis, 2021)

Foto @ Domen Pal

Suzane Koncut ne poznamo le po dosežkih pri prevajanju francoskega leposlovja, temveč tudi kot eno najžlahtnejših posredovalk humanistične in družboslovne teorije v francoščini. Že vrsto let se loteva zahtevnih klasičnih in temeljnih tekstov, ki zahtevajo teoretsko podkovanost, jezikovno kultiviranost in neomajno voljo do raziskovanja. Za svoje delo je prejela najpomembnejša priznanja, med drugim Sovretovo ter Nodierjevo nagrado in nagrado Prešernovega sklada, pa tudi francoski odlikovanji vitezinje in častnice reda umetnosti in leposlovja. S predanostjo in visoko prevajalsko kondicijo svoj impresivni opus vseskozi dograjuje.

Pet čutov: filozofija mešanih teles (1985) Michela Serresa je smel in samosvoj podvig, ki v raziskovanje kompleksnosti sveta v celoti vpotegne jezik. Brez prevajalkine suverene izrazne moči takšno delo v slovenščini ne bi moglo zaživeti; pri tem se je oprla na izkušnje z raznolikimi družboslovnimi pisavami in stilisti. Serres, ki je v kontekstu francoske in evropske misli težko umestljiv, saj ga zanimajo teme telesa, jezika, komunikacije, ekologije, identitete, prostora in tehnologije, v eklektičnem slogu združuje precizno filozofsko refleksijo z nazorno izraznostjo. Konceptualni aparat naravoslovja in barvite metafore za družbene, tehnične in znanstvene pojave so od prevajalke zahtevali poglobljeno razumevanje, izčiščevanje terminoloških nians in posluš za ton avtorjeve retorike. Najznačilnejši serresovski prijem je naštevanje: približevanje »pravi« besedi se gradi skozi

vrstenje pojmov, ki variirajo, se vejijo, konvergirajo in se razpršujejo, se zažirajo drug v drugega in se brusijo. V petih dolgih poglavjih filozof tolmači svet bolj z žarkastim, pahljačastim razgrinjanjem kot z analizo; s tem nas popelje v mešanje subjekta in substance, umljivega in občutnega. Labirintski ustroj besedila, ki je z drugimi osrednjimi metaforami (zagrinjali, vozli, skinjicami, pahljačami, cvetlicami, geografijo) sam po sebi vzorec delovanja čutov, a tudi razumevanja in pisanja, je prevajalka poustvarila z nepojemajočo disciplino in sproščenim zamahom. »Misleče telo knjige« se gibko razstira pred nami v dolgih, zapletenih, meandrastih povedih, ki se v kombinaciji z neosebni oblikami, elipsami, asketsko nominalnostjo in ritmično uročnostjo združujejo v prepoznaven slog, v katerem nikoli ne zapuščamo telesnega in občutnega, pa tudi ne duše. Suzana Koncut je Serresovo filozofsko refleksijo prenesla brez pobrušenih robov in poenostavitev, z ekvivalentno silovito poetično gesto.